

Sameiginleg framtíðarsýn fyrir grunnskólastarfið 2007-2020

Nemendur Grunnlínugögn

Samband íslenskra sveitarfélaga
Tekið saman af: Björk Ólafsdóttur

Efnisyfirlit

1	Viðhorf nemenda til náms og námstengdra þátta	2
1.1	Viðhorf til viðfangsefna í náminu (fjölbreytt, skapandi og ögrandi)	2
1.2	Viðhorf nemenda til þess hvort þeir hafi áhrif á viðfangsefni sín	9
1.3	Viðhorf nemenda til þess hvort þeir hafi áhrif á skipulag náms	11
1.4	Viðhorf nemenda til þess hvort þeir setji sér sjálfir markmið og fái við það hjálp	11
1.5	Viðhorf nemenda til þess hvort þeir komi að mati á árangri sínum	12
1.6	Viðhorf nemenda til þess hvort þeir fái hjálp við að þekkja námsstíl sinn	13
1.7	Viðhorf nemenda til þess hvort þeir telji sig stunda nám á viðeigandi hraða	13
1.8	Viðhorf nemenda til þess hvort þeir telji sig hafa námsgögn við hæfi	14
1.9	Viðhorf nemenda til námsaðferða og hvernig þær henta	15
2	Viðhorf nemenda til kennslu og kennslutengdra þátta	16
2.1	Viðhorf nemenda til kennsluáðferða og hvernig þær henta	16
2.2	Viðhorf nemenda til hvort skólstarfið sé sveigjanlegt m.t.t. kennsluhátta	20
3	Líðan nemenda	24
	Heimildir	27
	Viðauki: Mælistikur fyrir nemendur	28

1 Viðhorf nemenda til náms og námstengdra þátta

1.1 Viðhorf til viðfangsefna í náminu (fjölbreytt, skapandi og ögrandi)

Finnst þér námið vera of erfitt? Greint eftir bekk og kyni nemenda:

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei/næstum aldrei	34,9	38,6	36,7
	Sjaldan/stundum	54,6	53,8	54,3
	Oft/alltaf	10,5	7,6	9
6. bekkur	Aldrei/næstum aldrei	29,6	36,8	33,1
	Sjaldan/stundum	58,6	55,6	57,1
	Oft/alltaf	11,8	7,6	9,7
7. bekkur	Aldrei/næstum aldrei	31,5	33,8	32,6
	Sjaldan/stundum	57,4	58,9	58,1
	Oft/alltaf	11,2	7,3	9,3

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 5., 6. og 7. bekkur“. Þýði

Mér finnst námið vera of þungt. Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk greint eftir kyni

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)
9. og 10. bekkur	Á nær alltaf/oft við um mig	19	19
	Á stundum/sjaldan/aldrei við um mig	81	81

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 8., 9. og 10. bekkur“. Þýði

Finnst þér námið vera of létt? Greint eftir bekk og kyni nemenda

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei/næstum aldrei	23,8	25,4	24,6
	Sjaldan/stundum	59	61,1	60
	Oft/alltaf	17,2	13,5	15,4
6. bekkur	Aldrei/næstum aldrei	30,1	28,9	29,5
	Sjaldan/stundum	57,3	61,7	59,4
	Oft/alltaf	12,6	9,4	11,1
7. bekkur	Aldrei/næstum aldrei	30,8	32,6	31,7
	Sjaldan/stundum	58,6	60	59,4
	Oft/alltaf	10,6	7,4	8,9

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 5., 6. og 7. bekkur“. Þýði

Mér finnst námið vera of létt. Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk greint eftir kyni

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)
9. – 10. bekkur	Á nær alltaf/oft við um mig	12	7
	Á stundum/sjaldan/aldrei við um mig	88	93

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 8., 9. og 10. bekkur“. Þýði

Finnst þér námið vera skemmtilegt? Greint eftir bekk og kyni nemenda

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei/næstum aldrei	24,3	8,8	16,8
	Sjaldan/stundum	49,3	47,6	48,4
	Oft/alltaf	26,4	43,6	34,8
6. bekkur	Aldrei/næstum aldrei	26,7	10,3	18,7
	Sjaldan/stundum	52,3	53	52,6
	Oft/alltaf	21	36,7	28,7
7. bekkur	Aldrei/næstum aldrei	35,5	14,4	25
	Sjaldan/stundum	49,7	60,6	55
	Oft/alltaf	14,8	25	20

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 5., 6. og 7. bekkur“. Þýði

Mér leiðist námið. Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk greint eftir kyni

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)
9. og 10. bekkur	Á nær alltaf/oft við um mig	34	21
	Á stundum/sjaldan/aldrei við um mig	66	79

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 8., 9. og 10. bekkur“. Þýði

Svör nemenda í 1. bekk við fullyrðingum um skólann og námið

	Gaman (%)	Allt í lagi (%)	Leiðinlegt (%)
Læra í skólanum	74,6	20,2	5,2
Lesa og læra heima	60,4	28,3	11,3
Lesa í skólanum	69,0	25,4	5,6
Fara í skólann á morgnana	44,6	38,5	17,0

Úr rannsókninni „Námsáhugi nemenda í grunnskólum“ sem nær til 8 skóla á landinu (2007-2008).

Svör nemenda í 3. bekk við fullyrðingum um skólann og námið

	Gaman (%)	Allt í lagi (%)	Leiðinlegt (%)
Læra í skólanum	61,9	29,8	8,4
Lesað og læra heima	60,0	25,2	14,8
Lesað í skólanum	78,3	18,2	3,6
Reikna í skólanum	67,2	18,8	14,0
Vera í skólanum	76,4	17,2	6,4
Vinna verkefni í skólanum	70,5	20,3	9,2
Fara í skólann á morgnana	51,0	29,5	19,5

Úr rannsókninni „Námsáhugi nemenda í grunnskólum“ sem nær til 8 skóla á landinu (2007-2008).

Svör nemenda í 6. og 9. bekk við fullyrðingum um skólann og námið

		Strákar (%)	Stelpur (%)
6. bekkur	Mér finnst gaman í skólanum	40,4	56,7
	Ég hlakka til að fara í skólann að loknu sumarfríi	22,1	52,2
	Mér finnst verkefni í skólanum spennandi og skemmtileg	32,4	51,5
	Mér finnst námið í skólanum áhugavert	37,9	48,5
9. bekkur	Mér finnst gaman í skólanum	31,7	49,3
	Ég hlakka til að fara í skólann að loknu sumarfríi	17,4	44,2
	Mér finnst verkefni í skólanum spennandi og skemmtileg	20,2	27,1
	Mér finnst námið í skólanum áhugavert	16,4	34,8

Úr rannsókninni „Námsáhugi nemenda í grunnskólum“ sem nær til 8 skóla á landinu (2007-2008).

Eru verkefni þín í skólanum yfirleitt of erfið, hæfileg eða of auðveld?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltof erfið	4
Aðeins of erfið	18
Hæfileg	67
Aðeins of auðveld	6
Alltof auðveld	2
Veit ekki	3

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Svör nemenda í 6., 8. og 10. bekk við spurningu um hversu miklu álagi þau verða fyrir vegna skólanámsins

		2009-2010			2005-2006		
	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
6. bekkur	Engu	23,8	27,9	25,8	26,2	30,5	28,4
	Litlu	46,3	47,2	46,8	42,7	45,0	43,9
	Nokkru	23,6	19,8	21,7	22,6	18,3	20,5
	Miklu	6,3	5,1	5,7	8,5	6,1	7,3
8. bekkur	Engu	13,3	10,5	11,9	14,4	12,9	13,6
	Litlu	41,0	40,9	41,0	42,2	42,4	42,2
	Nokkru	33,5	38,6	36,0	31,7	33,3	32,5
	Miklu	12,1	10,1	11,1	11,7	11,4	11,7
10. bekkur	Engu	11,9	5,7	8,9	10,5	4,1	7,4
	Litlu	38,7	32,9	35,9	35,7	30,6	33,2
	Nokkru	37,8	46,2	41,9	40,3	46,9	43,5
	Miklu	11,6	15,1	13,4	13,6	18,4	16,0

Niðurstöður úr rannsókninni „Heilsa og lífskjör skólanema“ – 6., 8. og 10. bekkur. Þýði (2005/2006 og 2009/2010)

Finnst þér þú vera að læra lítið eða mikið í skólanum? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Mjög mikið	25,37	10,12	18,24
	Mikið	40,20	52,82	46,10
	Hvorki né	26,83	29,52	28,06
	Lítið	5,48	5,80	5,63
	Mjög lítið	2,12	1,74	1,98

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Finnst þér þú vera að læra lítið eða mikið í skólanum? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Mjög mikið	14,78	11,47	32,65	9,83
Mikið	45,51	55,65	36,25	50,0
Hvorki né	30,56	26,64	25,32	30,33
Lítið	6,98	4,72	4,24	7,0
Mjög lítið	2,16	1,52	1,54	2,83

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Finnst þér þú oft eða sjaldan vera áhugasöm/áhugasamur í skólanum? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Alltaf	4,45	5,98	5,16
	Oftast	28,72	47,88	37,64
	Stundum	35,28	34,85	35,08
	Sjaldan	27,77	9,13	19,11
	Aldrei	3,79	2,16	3,02

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Finnst þér þú oft eða sjaldan vera áhugasöm/áhugasamur í skólanum? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Alltaf	7,13	4,72	4,11	5,0
Oftast	37,65	42,16	28,53	44,83
Stundum	37,65	38,28	31,11	34,33
Sjaldan	12,6	12,48	33,8	13,33
Aldrei	4,98	2,36	2,44	2,5

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Færðu krefjandi verkefni í skólanum sem virkilega reyna á þig? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Alltaf	4,75	3,59	4,2
	Oft	25,42	30,36	27,69
	Stundum	52,52	50,29	51,46
	Sjaldan	14,10	13,93	14,08
	Aldrei	3,21	1,83	2,57

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Færðu krefjandi verkefni í skólanum sem virkilega reyna á þig? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Alltaf	4,85	3,20	2,84	6,18
Oft	25,92	30,19	22,84	33,56
Stundum	50,17	49,24	60,26	43,91
Sjaldan	15,89	14,84	12,26	13,36
Aldrei	3,18	2,53	1,81	3,01

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Hversu sammála eða ósammála ert þú þessum fullyrðingum?

Svarmöguleikar	Mjög sammála	Frekar sammála	Hvorki sammála né ósammála	Frekar ósammála	Mjög ósammála	Veit ekki
Mér finnst gaman í skólanum	17%	34%	28%	10%	9%	2%
Mér finnst ég ráða vel við námið	22%	41%	23%	7%	4%	2%
Ég hef áhuga á náminu	14%	33%	29%	11%	10%	2%

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan eru þessar aðferðir notaðar í námi þínu í skólanum?

Svarmöguleikar	Oft á dag	Daglega	3-4 sinnum í viku	1-2 sinnum í viku	1-3 sinnum í mánuði	Sjaldnar	Aldrei	Veit ekki
Fyrirlestrar, útskýringar kennara frá töflu	25%	40%	18%	7%	2%	3%	1%	3%
Vinna í vinnubækur eða verkefnabækur	50%	37%	9%	2%	0%	0%	1%	1%
Hópvinna/samvinna nemenda	3%	7%	20%	30%	23%	13%	1%	3%
Skrifa ritgerðir	2%	2%	4%	13%	38%	36%	3%	4%
Vettvangsferðir eða útikennsla	1%	1%	2%	4%	11%	55%	19%	6%
Tilraunir og verklegar æfingar	2%	2%	5%	16%	28%	34%	9%	6%
Námsleikir og spil	1%	2%	4%	11%	26%	38%	13%	3%
Leikræn tjáning, söngur eða hreyfing	2%	2%	9%	24%	13%	27%	17%	6%
Nota tölvu (leita á netinu, kennsluforrit o.fl.)	3%	4%	10%	28%	24%	22%	6%	3%

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

1.2 Viðhorf nemenda til þess hvort þeir hafi áhrif á viðfangsefni sín

Kennarinn minn leyfir okkur að ráða ýmsu um hvernig við vinnum verkefnin í skólanum

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	7
Frekar oft	27
Hvorki oft né sjaldan	38
Frekar sjaldan	13
Mjög sjaldan	10
Veit ekki	4

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Kennarinn minn hvetur okkur til að koma með hugmyndir að viðfangsefnum í náminu

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	11
Frekar oft	24
Hvorki oft né sjaldan	30
Frekar sjaldan	14
Mjög sjaldan	13
Veit ekki	7

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja þér viðfangsefni í náminu eftir áhuga þínum?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	3
Næstum alltaf	10
Stundum	38
Sjaldan	20
Næstum aldrei	16
Aldrei	9
Veit ekki	5

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja þér viðfangsefni í náminu eftir hæfileikum þínum eða getu?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	4
Næstum alltaf	12
Stundum	37
Sjaldan	21
Næstum aldrei	12
Aldrei	10
Veit ekki	6

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Færð þú að taka þátt í að velja milli ólíkra viðfangsefna? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Veit ekki	24,21	22,4	23,35
	Alltaf	12,02	8,89	10,42
	Oftast	21,2	24,58	22,88
	Stundum	22,49	23,32	22,92
	Sjaldan	12,19	13,59	12,88
	Aldrei	7,9	7,21	7,54

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Færð þú að taka þátt í að velja milli ólíkra viðfangsefna? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Veit ekki	29,06	23,85	22,13	18,56
Alltaf	7,18	10,56	11,84	12,04
Oftast	20,0	20,95	25,21	25,08
Stundum	23,08	22,66	22,3	23,58
Sjaldan	13,5	12,95	11,15	14,05
Aldrei	7,18	9,03	7,38	6,69

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

1.3 Viðhorf nemenda til þess hvort þeir hafi áhrif á skipulag náms

Kennarinn minn spyr okkur hverju við viljum breyta í tengslum við námið

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	5
Frekar oft	18
Hvorki oft né sjaldan	34
Frekar sjaldan	19
Mjög sjaldan	18
Veit ekki	6

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

1.4 Viðhorf nemenda til þess hvort þeir setji sér sjálfir markmið og fái við það hjálp

Hversu oft eða sjaldan biðja kennarar þig að setja þér markmið eða gera áætlanir í námsgreinum?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	9
Frekar oft	21
Hvorki oft né sjaldan	32
Frekar sjaldan	12
Mjög sjaldan	18
Veit ekki	8

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan leiðbeinir kennari þér um hvernig þú getur bætt þig í náminu?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	13
Frekar oft	30
Hvorki oft né sjaldan	29
Frekar sjaldan	11
Mjög sjaldan	11
Veit ekki	5

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Færð þú að taka þátt í að setja þér eigin námsmarkmið? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Veit ekki	25,49	21,95	23,72
	Alltaf	20,31	22,62	21,45
	Oftast	25,23	30,05	27,63
	Stundum	16,06	14,61	15,39
	Sjaldan	7,39	6,01	6,69
	Aldrei	5,52	4,76	5,13

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Færð þú að taka þátt í að setja þér eigin námsmarkmið? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Veit ekki	30,02	24,41	21,86	18,56
Alltaf	19,06	21,19	22,03	23,41
Oftast	25,63	26,27	29,83	28,76
Stundum	14,0	14,92	15,42	17,22
Sjaldan	6,07	8,31	5,93	6,52
Aldrei	5,23	4,92	4,92	5,52

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

1.5 Viðhorf nemenda til þess hvort þeir komi að mati á árangri sínum**Hversu oft eða sjaldan metur þú árangur þinn eða frammistöðu í náminu?**

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	17
Frekar oft	33
Hvorki oft né sjaldan	25
Frekar sjaldan	9
Mjög sjaldan	8
Veit ekki	7

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

1.6 Viðhorf nemenda til þess hvort þeir fái hjálp við að þekkja námsstíl sinn

Kennarinn minn hjálpar mér að skilja hvernig ég læri best

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	21
Frekar oft	33
Hvorki oft né sjaldan	25
Frekar sjaldan	8
Mjög sjaldan	8
Veit ekki	5

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

1.7 Viðhorf nemenda til þess hvort þeir telji sig stunda nám á viðeigandi hraða

Hversu oft eða sjaldan færð þú að vinna á þínum hraða í námsbókum?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	18
Næstum alltaf	36
Stundum	26
Sjaldan	10
Næstum aldrei	5
Aldrei	4
Veit ekki	2

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja þér viðfangsefni í náminu eftir hæfileikum þínum eða getu?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	4
Næstum alltaf	12
Stundum	37
Sjaldan	21
Næstum aldrei	12
Aldrei	10
Veit ekki	6

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

1.8 Viðhorf nemenda til þess hvort þeir telji sig hafa námsgögn við hæfi

Hversu oft eða sjaldan vinnur þú með annað námsefni en flestir aðrir í bekknum?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	3
Næstum alltaf	5
Stundum	13
Sjaldan	11
Næstum aldrei	17
Aldrei	46
Veit ekki	6

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Ertu ánægð(ur) eða óánægð(ur) með námsefni í þínum skóla? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Mjög ánægð(ur)	13,81	15,32	14,55
	Frekar ánægð(ur)	35,08	47,88	41,55
	Hvorki né	33,81	26,14	29,94
	Frekar óánægð(ur)	10,25	7,24	8,76
	Mjög óánægð(ur)	7,03	3,41	5,2

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Ertu ánægð(ur) eða óánægð(ur) með námsefni í þínum skóla? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Mjög ánægð(ur)	20,07	12,96	12,52	12,35
Frekar ánægð(ur)	38,62	43,43	40,61	43,74
Hvorki né	27,49	30,3	31,47	30,55
Frekar óánægð(ur)	8,09	7,58	11,0	8,51
Mjög óánægð(ur)	5,73	5,72	4,4	4,84

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

1.9 Viðhorf nemenda til námsaðferða og hvernig þær henta

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja hvernig þú skilar verkefnum, t.d. munnlega, skriflega eða á plakati?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	2
Næstum alltaf	7
Stundum	20
Sjaldan	16
Næstum aldrei	20
Aldrei	27
Veit ekki	8

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja hvernig þú lærir t.d. af bókum, hljóðbókum, myndböndum eða tölvu?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	5
Næstum alltaf	9
Stundum	17
Sjaldan	17
Næstum aldrei	17
Aldrei	26
Veit ekki	8

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

2 Viðhorf nemenda til kennslu og kennslutengdra þátta

2.1 Viðhorf nemenda til kennsluaðferða og hvernig þær henta

Hversu oft hrósa kennararnir þér í skólanum? Greint eftir bekk og kyni nemenda

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Aldrei/næstum aldrei/sjaldan	36,9	23,2	30,2
	Stundum/oft	63,1	76,8	69,8
6. bekkur	Aldrei/næstum aldrei/sjaldan	37	24	30,6
	Stundum/oft	63	76	69,4
7. bekkur	Aldrei/næstum aldrei/sjaldan	36,9	25,2	31,6
	Stundum/oft	63,1	74,8	68,4

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 5., 6. og 7. bekkur“. Þýði

Finnt þér kennslan í skólanum í heild góð eða slæm?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög góð	21
Frekar góð	46
Í meðallagi	26
Frekar slæm	3
Mjög slæm	2
Veit ekki	1

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hve margir eða fáir kennarar vekja hjá þér áhuga á að læra? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpan (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Allir	4,74	7,15	5,86
	Margir	16,64	26,6	21,31
	Nokkrir	34,31	40,57	37,19
	Fáir	24,31	22,36	23,45
	Enginn	20,0	3,33	12,19

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Hve margir eða fáir kennarar vekja hjá þér áhuga á að læra? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Allir	7,99	6,24	3,99	5,68
Margir	29,28	22,6	15,57	19,53
Nokkrir	36,44	40,81	31,27	41,9
Fáir	20,8	26,31	21,62	25,71
Enginn	5,49	4,05	27,54	7,18

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Eiga kennarar þínir auðvelt með að ná athygli allra nemenda þegar á þarf að halda?

(sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Alltaf	5,69	4,57	5,16
	Oftast	32,53	38,65	35,39
	Stundum	31,8	38,49	34,89
	Sjaldan	26,62	14,96	21,19
	Aldrei	3,36	3,33	3,38

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Eiga kennarar þínir auðvelt með að ná athygli allra nemenda þegar á þarf að halda?

(sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Alltaf	6,17	6,57	3,6	4,84
Oftast	41,0	38,38	26,77	38,06
Stundum	34,5	36,53	29,6	40,07
Sjaldan	14,33	15,82	37,19	12,85
Aldrei	4,0	2,69	2,83	4,17

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Færð þú stuðning og hjálp í náminu frá kennurum þegar þú þarft þess? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Alltaf	24,18	27,06	25,64
	Oft	41,08	45,3	43,19
	Stundum	24,6	20,82	22,71
	Sjaldan	6,68	5,0	5,82
	Aldrei	3,47	1,83	2,64

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Færð þú stuðning og hjálp í náminu frá kennurum þegar þú þarft þess? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Alltaf	31,16	24,96	23,99	22,24
Oft	39,53	43,84	43,75	45,65
Stundum	20,27	22,26	24,32	24,08
Sjaldan	6,2	6,75	5,91	4,52
Aldrei	2,85	2,19	2,03	3,51

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Kennarinn minn...

Svarmöguleikar	Mjög oft	Frekar oft	Hvorki oft né sjaldan	Frekar sjaldan	Mjög sjaldan	Veit ekki
... hvetur okkur til að láta vita ef við erum ósammála honum og hvers vegna við erum það	13%	28%	26%	13%	13%	6%
... leyfir okkur að tala um það sem okkur finnst ekki í lagi í skólanum	17%	31%	25%	11%	11%	6%
... spyr hvað okkur finnst um það sem við erum að læra	11%	26%	29%	14%	16%	5%
... reynir að stjórna öllu sem við gerum	13%	26%	31%	13%	11%	6%
... hlustar á það sem við höfum að segja	31%	36%	18%	7%	5%	3%
... talar um hvernig það sem við lærum í skólanum getur komið að notum	18%	35%	26%	10%	6%	5%
... útskýrir hvers vegna við eigum að læra vissa hluti í skólanum	17%	32%	26%	10%	10%	5%
... dregur saman efni kennslustundarinnar í lok tímans	7%	19%	30%	15%	17%	12%
... er alltaf að segja mér hvað ég eigi að gera	18%	41%	27%	7%	4%	3%
... útskýrir vel	33%	41%	15%	5%	4%	2%
... hvetur mig til að gera mitt besta	35%	34%	17%	6%	4%	3%
... segir mér hvernig ég geti bætt vinnu mína	17%	32%	29%	11%	7%	4%
... hrósar mér þegar ég hef lagt mig vel fram	29%	34%	20%	8%	6%	3%
... sýnir skoðunum mínum áhuga	20%	33%	24%	7%	9%	7%

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

2.2 Viðhorf nemenda til hvort skólastarfið sé sveigjanlegt m.t.t. kennsluhátta

Kennarinn minn leyfir okkur að ráða ýmsu um hvernig við vinnum verkefnið í skólanum

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	7
Frekar oft	27
Hvorki oft né sjaldan	38
Frekar sjaldan	13
Mjög sjaldan	10
Veit ekki	4

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Kennarinn minn hvetur okkur til að koma með hugmyndir að viðfangsefnum í náminu

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	11
Frekar oft	24
Hvorki oft né sjaldan	30
Frekar sjaldan	14
Mjög sjaldan	13
Veit ekki	7

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja þér viðfangsefni í náminu eftir áhuga þínum?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	3
Næstum alltaf	10
Stundum	38
Sjaldan	20
Næstum aldrei	16
Aldrei	9
Veit ekki	5

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja þér viðfangsefni í náminu eftir hæfileikum þínum eða getu?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	4
Næstum alltaf	12
Stundum	37
Sjaldan	21
Næstum aldrei	12
Aldrei	10
Veit ekki	6

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Færð þú að taka þátt í að velja milli ólíkra viðfangsefna? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Veit ekki	24,21	22,4	23,35
	Alltaf	12,02	8,89	10,42
	Oftast	21,2	24,58	22,88
	Stundum	22,49	23,32	22,92
	Sjaldan	12,19	13,59	12,88
	Aldrei	7,9	7,21	7,54

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Færð þú að taka þátt í að velja milli ólíkra viðfangsefna? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Veit ekki	29,06	23,85	22,13	18,56
Alltaf	7,18	10,56	11,84	12,04
Oftast	20,0	20,95	25,21	25,08
Stundum	23,08	22,66	22,3	23,58
Sjaldan	13,5	12,95	11,15	14,05
Aldrei	7,18	9,03	7,38	6,69

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Hversu oft eða sjaldan færð þú að vinna á þínum hraða í námsbókum?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	18
Næstum alltaf	36
Stundum	26
Sjaldan	10
Næstum aldrei	5
Aldrei	4
Veit ekki	2

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja þér viðfangsefni í náminu eftir hæfileikum þínum eða getu?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	4
Næstum alltaf	12
Stundum	37
Sjaldan	21
Næstum aldrei	12
Aldrei	10
Veit ekki	6

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan vinnur þú með annað námsefni en flestir aðrir í bekknum?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	3
Næstum alltaf	5
Stundum	13
Sjaldan	11
Næstum aldrei	17
Aldrei	46
Veit ekki	6

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja hvernig þú skilar verkefnum, t.d. munnlega, skriflega eða á plakati?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	2
Næstum alltaf	7
Stundum	20
Sjaldan	16
Næstum aldrei	20
Aldrei	27
Veit ekki	8

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Hversu oft eða sjaldan færð þú að velja hvernig þú lærir t.d. af bókum, hljóðbókum, myndböndum eða tölvu?

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Alltaf	5
Næstum alltaf	9
Stundum	17
Sjaldan	17
Næstum aldrei	17
Aldrei	26
Veit ekki	8

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

Kennarinn minn spyr okkur hverju við viljum breyta í tengslum við námið

Svarmöguleikar	Hlutfall (%)
Mjög oft	5
Frekar oft	18
Hvorki oft né sjaldan	34
Frekar sjaldan	19
Mjög sjaldan	18
Veit ekki	6

Úr rannsókninni „Starfshættir í grunnskólum“ sem nær til 14 grunnskóla í 4 sveitarfélögum (2010)

3 Líðan nemenda

Hvernig líður þér oftast í kennslustundum? Greint eftir bekk og kyni nemenda

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög vel/frekar vel Frekar illa/mjög illa	86,4 13,6	91 9	88,7 11,3
6. bekkur	Mjög vel/frekar vel Frekar illa/mjög illa	90,4 9,6	94,3 5,7	92,3 7,7
7. bekkur	Mjög vel/frekar vel Frekar illa/mjög illa	91,2 8,8	93,2 6,8	92,2 7,8

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 5., 6. og 7. bekkur“. Þýði

Hvernig líður þér oftast í frímínútum? Greint eftir bekk og kyni nemenda

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)	Heild (%)
5. bekkur	Mjög vel/frekar vel Frekar illa/mjög illa	91,6 8,4	91 9	91,3 8,7
6. bekkur	Mjög vel/frekar vel Frekar illa/mjög illa	94 6	93,6 6,4	93,8 6,2
7. bekkur	Mjög vel/frekar vel Frekar illa/mjög illa	95,4 4,6	93,8 6,2	94,6 5,4

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 5., 6. og 7. bekkur“. Þýði

Mér líður illa í skólanum. Hlutfall nemenda í 9. og 10. bekk greint eftir kyni

Bekkur	Svarmöguleikar	Strákar (%)	Stelpur (%)
9. – 10. bekkur	Á nær alltaf/oft við um mig Á stundum/sjaldan/aldrei við um mig	7 93	7 93

Niðurstöður úr „Ungt fólk 2009 – 8., 9. og 10. bekkur“. Þýði

Svör nemenda í 6., 8. og 10. bekk um hvernig þeim líkar í skólanum

		2009-2010			2005-2006		
Svarmöguleikar		Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
6. bekkur	Mjög vel	40,7	53,7	47,1	32,8	48,8	40,7
	Pokkalega	47,9	39,7	43,8	49,1	43,4	46,3
	Ekki vel	6,6	4,6	5,6	10,2	5,4	7,8
	Alls ekki vel	4,8	2,0	3,4	7,9	2,5	5,2
8. bekkur	Mjög vel	34,1	45,4	39,7	28,5	39,4	33,8
	Pokkalega	53,9	48,7	51,3	56,1	51,0	53,6
	Ekki vel	6,9	4,6	5,8	9,1	6,5	7,8
	Alls ekki vel	5,1	1,2	3,1	6,3	3,1	4,8
10. bekkur	Mjög vel	37,5	42,7	40,1	30,4	36,9	33,6
	Pokkalega	51,9	49,0	50,5	56,6	51,9	54,3
	Ekki vel	6,5	6,0	6,3	7,5	7,0	7,2
	Alls ekki vel	4,1	2,3	3,2	5,5	4,2	4,9

Niðurstöður úr rannsókninni „Heilsa og lífskjör skólanema“ – 6., 8. og 10. bekkur. Þýði (2005/2006 og 2009/2010)

Líður þér vel eða illa í kennslustundum? (sundurgreint eftir kyni)

Svarmöguleikar		Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Líður mjög vel	28,44	36,82	32,32
	Líður frekar vel	34,43	43,23	38,58
	Líður hvorki vel né illa	31,73	14,71	23,74
	Líður frekar illa	2,56	3,49	3,03
	Líður mjög illa	2,85	1,75	2,33

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Líður þér vel eða illa í kennslustundum? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Líður mjög vel	36,07	33,0	25,71	36,56
Líður frekar vel	39,26	43,27	30,98	42,9
Líður hvorki vel né illa	17,79	18,86	37,79	16,36
Líður frekar illa	3,19	3,2	3,6	2,0
Líður mjög illa	3,69	1,68	1,93	2,17

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Líður þér vel eða illa í frímínútum? (sundurgreint eftir kyni)

	Svarmöguleikar	Strákur (%)	Stelpa (%)	Heild (%)
7. - 10. bekkur	Líður mjög vel	48,22	54,15	51,01
	Líður frekar vel	39,04	32,15	35,78
	Líður hvorki vel né illa	9,7	9,73	9,74
	Líður frekar illa	1,48	2,2	1,81
	Líður mjög illa	1,56	1,78	1,66

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Líður þér vel eða illa í frímínútum? (sundurgreint eftir bekkjum)

Svarmöguleikar	7. bekkur (%)	8. bekkur (%)	9. bekkur (%)	10. bekkur (%)
Líður mjög vel	54,27	55,02	40,13	58,08
Líður frekar vel	29,52	30,8	48,83	29,8
Líður hvorki vel né illa	10,58	10,9	7,92	10,1
Líður frekar illa	2,9	2,08	1,69	0,67
Líður mjög illa	2,73	1,21	1,43	1,35

Niðurstöður úr „Skólavoginni“ (2009) sem nær til 25 grunnskóla í 12 sveitarfélögum

Heimildir

Heilsa og lífskjör skólanema (Health Behaviours in School-Aged Children - HBSC). Niðurstöður rannsóknar sem framkvæmd var árin 2006 og 2010. Þóroddur Bjarnason, Rannsóknarsetri forvarna við Háskólann á Akureyri, tók saman niðurstöður fyrir Samband íslenskra sveitarfélaga í október 2010.

Námsáhugi nemenda í grunnskólum. Niðurstöður rannsóknar sem framkvæmd var skólaárið 2007-2008. Skoðað 2. ágúst 2011 á eftirfarandi slóðum: http://fum.is/TUM-5.%20%C3%A1rgangur/1_amalia_baldur_borkur.pdf og http://www.reykjavik.is/Portaldata/1/Resources/menntasvid/bruin_amalia_bjornsdottir.pdf og <http://netla.khi.is/greinar/2009/010/index.htm>

Skólavogin. Heildarniðurstöðuskýrsla nemendakannana 2009. Outcome hugbúnaður ehf. tók saman niðurstöður fyrir Samband íslenskra sveitarfélaga í maí 2009.

Starfshættir í grunnskólum. Niðurstöður úr könnun sem lögð var fyrir nemendur 7.-10. bekkjar árið 2010. Rannsóknarstofa um þróun skólastarfs. Háskóli Íslands, Menntavísindasvið. Skoðað 11. Júlí 2011. Slóðin er: <http://skrif.hi.is/starfshaettir/>

Ungt fólk 2009, 5., 6. og 7. bekkur. Hagir og líðan barna í Íslandi, íþrótta- og tólmstundaíðja, nám og skóli, samband við fjölskyldu og vini, lestur, miðlar og tækjæign. Rannsóknir og greining ehf.

Ungt fólk 2009, 8., 9. og 10. bekkur. Menntun, menning, tólmstundir, íþróttaiðkun og framtíðarsýn ungmenna á Íslandi. Rannsóknir og greining ehf.

Viðauki: Mælistikur fyrir nemendur

1. Viðhorf nemenda til viðfangsefna í náminu (fjölbreytt, skapandi og ögrandi)
2. Viðhorf til þess hvort nemendur finnist þeir hafa áhrif á viðfangsefni sín.
3. Viðhorf til þess hvort nemendur finnist þeir hafa áhrif á skipulag námsins síns
4. Viðhorf til þess hvort nemendur finnist þeir setja sér sjálfir markmið
5. Hvort þeir fái hjálp við/kennslu í að setja sér sjálfir markmið
6. Viðhorf til þess hvort nemendur fái hjálp við að þekkja sinn námsstíl
7. Viðhorf nemenda (í 4-10 bekk) sem telja sig hafa komið að mati á árangri sem náðist út frá eigin markmiðssetningu
8. Líðan nemenda.
9. Viðhorf til þess hvort nemendur telji sig stunda nám á viðeigandi hraða
10. (Hlutfall nemenda sem stunda nám á tveimur skólastigum í einu)
11. Félagssfærni og jákvæð sjálfsmynd nemenda (matslitit Reykjavíkurborgar)
12. Viðhorf nemenda til þess hvort þau telji sig hafa námsgögn við hæfi
13. Viðhorf nemenda til námsaðferða og hvernig þær henta þeim
14. Viðhorf nemenda til kennsluáðferða og hvernig þær henta þeim
15. Viðhorf til þess hvort skólstarfið sé sveigjanlegt (t.d. fjölbreyttar náms- og kennsluáðferðir, nám við hæfi)
16. Hvert er viðhorf til þeirra árangurs þeirra umbóta sem átt hefur sér stað í kjölfar mats
17. Þekkja þau stefnu skólans
18. Viðhorf til framkvæmda stefnu skólans